

การประเมินโครงการการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน

โรงเรียนวัดหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 3

THE EVALUATION OF PROJECT ON PROMOTE LEARNING CREATING
A HABIT OF READING, WAT NONG CHIK SCHOOL UNDER NAKHON
SI THAMMARAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

¹อรุณทัย ใจซื่อดี และ ²เบญจพร ชนะกุล

¹Arunothai Chaisuedi and ²Benchaporn Chanakul

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ประเทศไทย

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand.

¹mewchaisuedi@gmail.com

Received: January 7, 2025; **Revised:** January 30, 2025; **Accepted:** April 26, 2025

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินด้านบริบท 2) ประเมินด้านปัจจัยนำเข้า 3) ประเมินด้านกระบวนการ 4) ประเมินด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลการประเมินด้านบริบทของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) 2) ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) 3) ผลการประเมินด้านกระบวนการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) 4) ผลการประเมินด้านผลผลิตของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) ได้แก่ ครู ผู้บริหารมีการพัฒนาเพื่อ

¹ นักศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ส่งเสริมกิจกรรมการอ่าน ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมา คือ นักเรียนมีความกระตือรือร้นเข้าร่วมโครงการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเหมาะสมตามวัย ($\bar{X} = 4.57$)

คำสำคัญ : การประเมินโครงการ, ส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน, นครศรีธรรมราช

Abstract

The objectives of this study were to 1) context evaluation, 2) input evaluation, 3) process evaluation, 4) product evaluation of project to promote learning creating a habit of reading, Wat Nong Chik School and the evaluate students' reading performance of project to promote learning creating a habit of reading, Wat Nong Chik School of Primary Educational Service Area of Nakhon Si Thammarat Area 3. The research findings were as follow: 1) The overall context evaluation was at the highest level according to opinion of school administrators, teachers and parents. Namely, the consistency between the objectives and activities ($\bar{X} = 4.86$), 2) The overall Input evaluation was at the high level according to opinion of school administrators, teachers and parents. When considering each item, the highest mean score was: There are enough places to read books ($\bar{X} = 4.86$), 3) The overall process evaluation was at the highest level according to opinion of school administrators and teachers. Namely, There was a planning meeting of those involved in the project and activities were able to solve reading problems of students with reading problems ($\bar{X} = 4.86$), 4) The overall product evaluation was at the highest level according to opinion of school administrators, teachers and parents. Namely, teachers, administrators have developed to promote reading activities ($\bar{X} = 4.71$), followed by students were enthusiastic to join the project, which has an average value equal to students have reading ability appropriate for their age ($\bar{X} = 4.57$)

Keywords: project evaluation, project to promote learning creating a habit of reading, Nakhon Si Thammarat Province

บทนำ

ในประเทศไทยภาครัฐเห็นความสำคัญของการอ่านมาเป็นเวลานานและมีการส่งเสริมสนับสนุนมาโดยตลอดจนกลายเป็นวาระแห่งชาติ ทำให้การอ่านถือว่ามีค่าอย่างมาก เพราะการอ่านหนังสือเป็นกระบวนการสะสมความคิดการอ่านสิ่งใหม่ๆ แต่แต่ละครั้ง คือการต่อยอดของสิ่งที่เคยอ่านไปแล้วให้เพิ่มขึ้น การอ่านถือเป็นรากฐานสำคัญของการศึกษา การอ่านจะเกิดขึ้นในการศึกษาทุกระดับ ทุกวิชามีความสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนรู้ทางวิชาการด้านต่างๆ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ และความสำเร็จในการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่ล้วนเกิดจากการอ่าน นักเรียนที่ตั้งใจอ่านหนังสือ ทบทวนความรู้ อ่านหนังสืออื่นๆ ที่ไม่ใช่ตำราเรียน สามารถเพิ่มพูนความรู้เป็นเครื่องมือที่นำไปสู่ความรู้ความเข้าใจในวิชาการต่างๆ และช่วยให้นักเรียนค้นหาคำตอบเพิ่มเติมในสิ่งที่ตนอยากรู้ เพิ่มพูนความรู้ให้มากขึ้น การอ่านถือเป็นบันไดให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จ อีกหลายคนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่าน ศึกษา ค้นคว้า พัฒนาความคิด พัฒนาคน พัฒนาสังคมและพัฒนาประเทศชาติต่อไปได้ (เกศรินทร์ แซ่ซ่าง, 2564)

การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมีความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาของชาติจากแผนพัฒนาและแผนยุทธศาสตร์มีแนวโน้มที่นำไปสู่การกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2566-2570) ซึ่งเป็นการบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) กำหนดว่า ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข และตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่พัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูงและสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจหรือการเป็นไทยแลนด์ 4.0 (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2568) ซึ่งการศึกษาเป็นกลไกในการพัฒนา ส่งเสริมและปลูกฝังแนวความคิดให้กับพลเมืองและเยาวชนของชาติ อันเชื่อมโยงกับมนุษย์และสังคมในพลวัตการเปลี่ยนแปลงของการก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 และการเป็นไทยแลนด์ 4.0 การปฏิรูปการศึกษา จึงเป็นโจทย์สำคัญสำหรับทุกภาคส่วนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการดำเนินการปฏิรูปที่มีประสิทธิภาพ และจะสำเร็จได้ก็ต้องด้วยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาได้จัดทำคู่มือการดำเนินงานกิจกรรมโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุด ประจำปีงบประมาณ 2561 ขึ้นวัตถุประสงค์เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใช้เป็นกรอบแนวทางดำเนินงานกิจกรรมโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุดได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

จากการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test : RT) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนวัดหนองจิก พบว่า นักเรียนมีปัญหาในเรื่อง การอ่านออกเสียง การอ่านรู้เรื่อง และนักเรียนส่วนใหญ่ของโรงเรียนมีนิสัยรักการอ่านและอ่านหนังสืออย่างต่อเนื่อง อยู่ในเกณฑ์น้อยมาก โดยผลการทดสอบประเมินความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งหมด 20 คน จำแนกตามระดับคุณภาพ 4 ระดับ ได้แก่ อ่านออกเสียงระดับดีมาก 12 คน คิดเป็นร้อยละ 60 ระดับดี 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5 ระดับปรับปรุง 7 คน คิดเป็นร้อยละ 35 การอ่านรู้เรื่อง ระดับดีมาก 9 คน คิดเป็นร้อยละ 45 ระดับดี 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ระดับพอใช้ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 15 ระดับปรับปรุง 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ซึ่งมีผลการประเมินของโรงเรียนต่ำกว่าเขตพื้นที่จังหวัดศึกษาธิการภาคสังกัดและประเทศ จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนวัดหนองจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 เพื่อทราบถึงสภาพบริบท ปัจจัยนำเข้าที่มีผลต่อการดำเนินกิจกรรมโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน ขอบทพร้อม จุดเด่น จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาอุปสรรคในกระบวนการดำเนินงาน ผลผลิตในการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่านของสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลเป็นพื้นฐานในการพัฒนาโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนวัดหนองจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ให้มีคุณภาพประสิทธิภาพ ประสิทธิผลตามมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง และเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินโครงการมาพัฒนาคุณภาพการบริหารงานของโรงเรียนวัดหนองจิกไปสู่การจัดการศึกษาในโรงเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพอย่างเต็มความสามารถ

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้ประเมินจึงได้วางแผนดำเนินการและพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน โดยศึกษาค้นคว้า หลักการ แนวคิดทฤษฎีในการดำเนินงานส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน เพื่อมุ่งในการพัฒนาให้นักเรียนเจริญงอกงามในทุกๆ ด้านและได้ประยุกต์รูปแบบ CIPP Model ของ ดาเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam, 1971) ที่ครอบคลุมการประเมิน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนาและตัดสินใจในการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินด้านบริบทของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3

2. เพื่อประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3
3. เพื่อประเมินด้านกระบวนการของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3
4. เพื่อประเมินด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 มีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 11 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 102 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 80 คน รวมทั้งสิ้น 194 คน

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 6 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 16 คน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 16 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 39 คน โดยเลือกวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 เป็นแบบสอบถาม 3 ชุด ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในการประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน จำนวน 20 ข้อ

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนในการประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน จำนวน 20 ข้อ

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนในการประเมินผลการปฏิบัติในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน จำนวน 20 ข้อ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการประเมินโครงการการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิกในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และการประเมินการปฏิบัติของนักเรียนเกี่ยวกับการอ่านหนังสือในโครงการ ใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 สรุปผล ดังนี้

1. การประเมินด้านบริบทของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 แสดงดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่านโรงเรียนวัดหนองจิก โดยรวม

ที่	รายการ	ความคิดเห็น		ระดับ	ลำดับ
		$\bar{X}$	SD.		
1	ด้านบริบท	4.51	0.73	มากที่สุด	2
2	ด้านปัจจัยนำเข้า	4.49	0.76	มาก	3
3	ด้านกระบวนการ	4.59	0.65	มากที่สุด	1
4	ด้านผลผลิต	4.51	0.69	มากที่สุด	2
	รวม	4.52	0.64	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านบริบทในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับกิจกรรม ($\bar{X} = 4.86$) รองลงมา คือ วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนเข้าใจง่าย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับวัตถุประสงค์ของโครงการตอบสนองนโยบายส่งเสริมการอ่านของนักเรียน ($\bar{X} = 4.57$) และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือนโยบายส่งเสริมการเรียนรู้สร้างนิสัยรักการอ่านของนักเรียนมีความชัดเจน ($\bar{X} = 4.14$)

1.2 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านปัจจัยนำเข้า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ สถานที่อ่านหนังสือมีเพียงพอ ($\bar{X} = 4.86$) รองลงมา คือ หนังสือในห้องสมุดมีความเพียงพอ กับความต้องการของนักเรียน ($\bar{X} = 4.71$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความเพียงพอของ งบประมาณแต่ละกิจกรรม ($\bar{X} = 4.14$)

1.3 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้าง นิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านกระบวนการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ มีการ ประชุมวางแผนของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในโครงการ และกิจกรรมสามารถแก้ปัญหาการอ่านของ นักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านได้ ($\bar{X} = 4.86$) รองลงมา คือ กิจกรรมมีความเหมาะสมกระตุ้นให้ นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน ($\bar{X} = 4.71$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กิจกรรมที่ให้นักเรียนค้นคว้า ด้วยการใช้หนังสือทั้งในและนอกห้องสมุดมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.29$)

1.4 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้าง นิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ครู ผู้บริหารมี การพัฒนาเพื่อส่งเสริมกิจกรรมการอ่าน ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมา คือ นักเรียนมีความกระตือรือร้นเข้า ร่วมโครงการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเหมาะสมตามวัย ($\bar{X} = 4.57$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักเรียนมีเจตคติที่ดีโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สร้างนิสัยรักการ อ่าน ($\bar{X} = 4.29$)

2. ผลการประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของ โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน ดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้าน กระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง นักเรียน โดยรวม

ที่	รายการ	ความคิดเห็น		ระดับ	ลำดับ
		$\bar{X}$	SD.		
1	ด้านบริบท	4.68	0.73	มากที่สุด	2
2	ด้านปัจจัยนำเข้า	4.49	0.74	มาก	3

3	ด้านกระบวนการ	4.48	0.62	มากที่สุด	1
4	ด้านผลผลิต	4.88	0.33	มากที่สุด	2
	รวม	4.55	0.64	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านบริบทในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ โครงการมีความเหมาะสมและมีความจำเป็นในการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.94$) รองลงมา คือ โครงการมีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ($\bar{X} = 4.81$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินโครงการ ($\bar{X} = 4.38$)

2.2 ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิก ด้านปัจจัยนำเข้า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ กิจกรรมในโครงการมีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.63$) รองลงมา คือ ครูผู้รับผิดชอบมีความรู้ความเข้าใจและมีความสามารถในการดำเนินโครงการ ($\bar{X} = 4.56$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เวลาที่ให้นักเรียนทำกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้สร้างนิสัยรักการอ่านมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.31$)

2.3 ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านกระบวนการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ กิจกรรมในโครงการช่วยให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ ของโครงการ ($\bar{X} = 4.63$) รองลงมา คือ มีการให้ความรู้ ประชุมชี้แจง สื่อสารประชาสัมพันธ์ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ ($\bar{X} = 4.44$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีการเผยแพร่และขยายผลการปฏิบัติ กิจกรรมสู่ชุมชน ($\bar{X} = 4.38$)

2.4 ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการอ่านของนักเรียนเพิ่มมากขึ้น ($\bar{X} = 4.94$) รองลงมา คือ นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ด้วยการอ่าน ($\bar{X} = 4.88$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักเรียนเอาใจใส่ที่จะค้นหาความรู้และต่อยอดความรู้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.25$)

3. ผลการประเมินการปฏิบัติของนักเรียนในการอ่านหนังสือในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงผลร้อยละเกี่ยวกับผลการปฏิบัติของนักเรียนเกี่ยวกับการอ่านหนังสือในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองจิก

ประเด็นการประเมิน	ผลการปฏิบัติ (คน)	ร้อยละ
1. นักเรียนอ่านคำพื้นฐานได้	14	87.50
2. นักเรียนอ่านออกเสียงได้	14	87.50
3. นักเรียนอ่านบทร้อยแก้วได้	12	75.00
4. นักเรียนอ่านบทร้อยกรองได้	12	75.00
5. นักเรียนเล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่านได้	14	87.50
6. นักเรียนอ่านคำที่มีตัวสะกดตรงมาตราและไม่ตรงมาตราได้	12	75.00
7. นักเรียนอ่านเครื่องหมายและสัญลักษณ์ได้	13	81.25
8. นักเรียนตอบคำถามเรื่องที่อ่านได้	14	87.50
9. นักเรียนบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้	12	75.00
10. นักเรียนบันทึกเรื่องที่อ่านได้และค้นคว้าได้	12	75.00
11. นักเรียนคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้	13	81.25
12. นักเรียนบอกความหมายของคำและข้อความที่อ่านได้	12	75.00
13. นักเรียนสามารถนำทักษะการอ่านไปใช้ในการเรียนได้	16	100.00
14. นักเรียนอ่านหนังสือได้ครั้งละนานๆ โดยไม่รู้สึกเบื่อหรือง่วงนอน	12	75.00
15. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการอ่านที่โรงเรียนจัดขึ้น	15	93.75
16. นักเรียนชอบอ่านหนังสือในห้องสมุดเพราะมีหนังสือใหม่ๆ ให้เลือกอ่านเสมอ	12	75.00
17. นักเรียนอ่านหนังสือทุกประเภท ทั้งหนังสือเรียน หนังสืออ่านเล่น หนังสือการ์ตูน	11	68.75
18. นักเรียนใช้เวลาว่างเข้าห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอในเวลาว่างและหลังเลิกเรียน	10	62.50
19. นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่านหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรม	12	75.00
20. นักเรียนได้รับความรู้ และประสบการณ์จากเรื่องที่อ่านมากยิ่งขึ้น	15	93.75
เฉลี่ยรวม	12.85	80.31

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนมีความเห็นในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ในการปฏิบัติของนักเรียนเกี่ยวกับการอ่านหนังสือในโครงการ โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 12.85 คิดเป็นร้อยละ 80.31 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักเรียนสามารถนำทักษะการอ่านไปใช้ในการเรียนได้ คิดเป็นร้อยละ 100.00

ตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ และผลการปฏิบัติของนักเรียนเกี่ยวกับการอ่านหนังสือในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองจิก

จำนวนรายการการปฏิบัติของ นักเรียน	การปฏิบัติ			
	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละสะสม	แปลผล
ปฏิบัติ 0 – 10 รายการ	0	0.00	100.00	ปรับปรุง
ปฏิบัติ 11 – 13 รายการ	1	6.25	100.00	พอใช้
ปฏิบัติ 14 – 16 รายการ	9	56.25	94.25	ดี
ปฏิบัติ 17 – 20 รายการ	6	37.50	37.50	ดีมาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการปฏิบัติของนักเรียนส่วนใหญ่ นักเรียนปฏิบัติได้ 14–16 รายการ คิดเป็นร้อยละ 56.25 และผลการปฏิบัติของนักเรียนอยู่ในระดับดี

อภิปรายผล

จากผลการประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ครั้งนี้มีประเด็นที่น่าสนใจ อภิปรายได้ ดังนี้

1. ด้านบริบท โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ปกครองความเหมาะสมของโครงการ ด้านบริบทอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนวัดหนองจิกมีการจัดโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่านให้นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน มีการบูรณาการในการจัดกระบวนการเรียนรู้ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับกิจกรรม โครงการมีความเหมาะสมและมีความจำเป็นในการแก้ปัญหาและมีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน และวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนเข้าใจง่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนิวรรณ กองพันธ์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารโครงการอ่านออก เขียนได้ ของโรงเรียนบ้านห้วยน้ำเย็น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ศึกษาด้านบริบทของการอ่าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับ ชัยรัตน์ เจริญสุข (2565) ได้ศึกษาเรื่อง รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ผลการศึกษาพบว่า ด้านบริบทของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการสถานศึกษาครูและนักเรียนมีการบรรลุผลสำเร็จ อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ด้านปัจจัยนำเข้า โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ปกครองความเหมาะสมของโครงการ ด้านปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ทั้งนี้เพราะโรงเรียนวัดหนองจิกมีสถานที่อ่านหนังสือมีเพียงพอ หนังสือในห้องสมุดมีความเพียงพอกับความต้องการของนักเรียน กิจกรรมในโครงการมีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ครูผู้รับผิดชอบมีความรู้ความเข้าใจและมีความสามารถในการดำเนินโครงการ โดยการประเมินสอดคล้องกับ พรศักดิ์ ทิพย์วงษ์ทอง (2563) ได้ศึกษาเรื่อง รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ 4 ลักษณะ โรงเรียนวัดป่าประดู่ จังหวัดระยอง ปีการศึกษา 2562-2563 ผลการศึกษาพบว่า ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ 4 ลักษณะ โรงเรียนวัดป่าประดู่ ตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ จันจิรา คุณที (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า ผลประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูบรรณารักษ์และครูผู้สอน ด้านปัจจัยนำเข้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ด้านกระบวนการ โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ปกครองความเหมาะสมของโครงการ ด้านกระบวนการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะโรงเรียนวัดหนองจิกมีการประชุมวางแผนของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในโครงการและกิจกรรมสามารถแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านได้ กิจกรรมมีความเหมาะสมกระตุ้นให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน ช่วยให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ มีการให้ความรู้ ประชุมชี้แจง สื่อสารประชาสัมพันธ์ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการ ซึ่งสอดคล้องกับ เข้ม ขอบกิตติ์วรกุล (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโรงเรียนอมก๋อยวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า การประเมินด้านกระบวนการดำเนินการตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ศุภชัย สระพรหม (2564) ได้ศึกษา การประเมินโครงการรักการอ่านโรงเรียนบ้านเจียรดับสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ด้านกระบวนการดำเนินการพบว่า ผู้บริหาร ครู และนักเรียน มีความคิดเห็นโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

4.ด้านผลผลิต โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนวัดหนองจิก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ปกครองความเหมาะสมของโครงการ ด้านผลผลิตโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะว่า ครู ผู้บริหารมีการพัฒนาเพื่อส่งเสริมกิจกรรมการอ่าน นักเรียนมีความกระตือรือร้น เข้าร่วมโครงการ นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเหมาะสมตามวัย ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการอ่านของนักเรียนเพิ่มมากขึ้น นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ด้วยการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับ จันจิรา คุณทิ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในโรงเรียนต้นแบบ ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า ผลการประเมินนิสัยรักการอ่านของนักเรียนในความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับ ชัยรัตน์ เจริญสุข (2565) ได้ศึกษาเรื่อง รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ผลการศึกษาพบว่า ด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการสถานศึกษาครู และนักเรียนมีการบรรลุผลสำเร็จ อยู่ในระดับมากที่สุด

5. ผลการประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติของนักเรียนเกี่ยวกับการอ่านหนังสือพบว่า นักเรียนสามารถนำทักษะการอ่านไปใช้ในการเรียนได้ คิดเป็นร้อยละ 100 และเมื่อเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 พบว่า ผลการปฏิบัติของนักเรียนอยู่ในระดับดี เนื่องจากผู้บริหารให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนสร้างโรงเรียนให้มีบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ และกำกับติดตามการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามโครงการอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งโรงเรียนมีความพร้อมในการดำเนินกิจกรรม เปิดโอกาสให้นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ร่วมกันวางแผนในการกำหนดกิจกรรมที่เหมาะสมและหลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน ช่วยให้นักเรียนมีทักษะการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพิ่มมากขึ้น โดยการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้เพื่อช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการอ่านหนังสือเพิ่มขึ้น เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการค้นคว้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเองส่งผลให้นักเรียนรักการเรียนรู้และมีนิสัยรักการอ่านเพิ่มมากขึ้น ส่งผลทำให้ผลทางการปฏิบัติทางการอ่านสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ชัยนนท์ นิลพัฒน์ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาผลการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ผลการประเมินพฤติกรรมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน ตามโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ทุกโรงเรียนนักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน อยู่ในเกณฑ์ที่ดี และยังสอดคล้องกับ จันจิรา คุณทิ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี ผล

การศึกษาพบว่า ผลการประเมินนิสัยรักการอ่านของนักเรียนในด้านความสำคัญของการอ่านด้านพฤติกรรมนิสัยรักการอ่านและผลการอ่านนักเรียน โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ 95

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีนโยบายส่งเสริมการเรียนรู้สร้างนิสัยรักการอ่านของนักเรียนมีความชัดเจน และสถานศึกษาควรปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินโครงการ ควรจัดสรรความเพียงพอของงบประมาณแต่ละกิจกรรม และสถานศึกษาควรกำหนดเวลาที่ให้นักเรียนทำกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้สร้างนิสัยรักการอ่านมีความเหมาะสม ควรจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนค้นคว้าด้วยการใช้หนังสือทั้งในและนอกห้องสมุดมีความเหมาะสม และสถานศึกษาควรมีการเผยแพร่และขยายผลการปฏิบัติกิจกรรมสู่ชุมชน และส่งเสริมให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สร้างนิสัยรักการอ่าน และสถานศึกษาควรส่งเสริมให้นักเรียนเอาใจใส่ที่จะค้นหาความรู้และต่อยอดความรู้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง พร้อมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างนิสัยรักการอ่าน ผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองควรให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานของโครงการและทำอย่างต่อเนื่องเพื่อประโยชน์ที่เกิดขึ้นต่อนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- เกศรินทร์ แซ่ซ่าง. (2564). *ปัจจัยสนับสนุนและอุปสรรคต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน: กรณีศึกษาโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน*. รายงานการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์สุขภาพไทย.
- เข้ม ขอบกิตติ์วรกุล. (2560). *การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโรงเรียนนอมก๋อยวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จันจิรา คุณที. (2565). *การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในโรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี*. วิทยานิพนธ์การศึกษาลัทธิศรัทธาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

- ชัยนนท์ นิลพัฒน์. (2565). การศึกษาผลการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. กาญจนบุรี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3.
- ชัยรัตน์ เจริญสุข. (2565). รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, 3(3), 84-100.
- พรศักดิ์ ทิพย์วงศ์ทอง. (2563). รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ 4 ลักษณะ โรงเรียนวัดป่าประดู่ จังหวัดระยอง ปีการศึกษา 2562-2563. โรงเรียนวัดป่าประดู่. ระยอง : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี.
- ศุภชัย สระพรหม. (2564). การประเมินโครงการรักการอ่านโรงเรียนบ้านเจียรตบสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร. การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). การส่งเสริมนิสัยการอ่านของนักเรียน. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2568). ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี. ค้นหเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2568. จาก <http://nsdc.go.th/ns/>.
- อนิวรรต กองพันธ์. (2561). การบริหารโครงการอ่านออก เขียนได้ของโรงเรียนบ้านห้วยน้ำเย็นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2. การศึกษาอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- Stufflebeam. D.L. (1971). *Educational Evaluation and Decision Making*. Itaca: FE